

Előterjesztés

Tájékoztatás Bicske város környezeti állapotáról

1. előterjesztés száma: 131/2024.
2. előterjesztést készítő személy neve: Soós Attila, Pálfiné Marosán Gabriella
3. előterjesztés készítésében közreműködő személy neve:
4. előterjesztés mellékleteinek felsorolása:
 1. melléklet: határozati javaslat
 2. melléklet: környezeti állapot értékelése
5. előterjesztést tárgyaló bizottságok felsorolása: Város- és Vállalkozásfejlesztés Bizottság
6. előterjesztés nyilvános vagy zárt ülésen való tárgyalása: nyilvános
7. előterjesztésről való döntés formája: egyszerű többség
8. előterjesztéshez felhasznált jogszabályok felsorolása:
 - a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja

Tisztelt Képviselő-testület!

Tisztelt Város- és Vállalkozásfejlesztés Bizottság!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja előírja, hogy: *„A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.”*

A jogszabályban foglalt kötelezettségünknek eleget téve jelen előterjesztés határozati javaslatának 1. mellékletében foglalt tájékoztatást adom.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a tájékoztatást tudomásul venni szíveskedjen!

Bicske, 2024. november 26.

Tisztelettel:

**Bálint Istvánné
polgármester**

HATÁROZATI JAVASLAT

Tárgy: Tájékoztatás Bicske város környezeti állapotáról

Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete:

1. a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése értelmében a határozat elválaszthatatlan mellékletét képező, Bicske város környezeti állapotáról szóló tájékoztatást tudomásul veszi,
2. felkéri a polgármestert, hogy a tájékoztatás helyben szokásos módon történő közzétételéről gondoskodjon.

Határidő: 2024. december 31.

Felelős: polgármester

BICSKE VÁROS

KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁNAK ÉRTÉKELÉSE

2024.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdése előírja, hogy: „A települési önkormányzat a környezet védelme érdekében elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot”.

A lakosság közérzetének, egészségének alakításában igen jelentős tényező településünk környezeti állapota. A természeti és az épített örökség, a környezeti értékek megőrzése és védelme, minőségének javítása alapfeltétel az ember életminősége szempontjából. Enélkül nem tartható fenn az emberi tevékenység és a természet közötti harmónia, elmulasztása veszélyezteti a jelen generációk egészségét és a jövő generációk létét.

A lakossági környezet főbb tényezői:

- 1. A települési környezet tisztasága**
- 2. Levegőminőség**
- 3. Avar és kerti hulladék égetése**
- 4. Ipari kibocsátások**
- 5. Lakossági fűtés**
- 6. Közlekedés légszennyezése**
- 7. Bűzterhelés**
- 8. Hulladékkezelés**
- 9. Ivóvízellátás**
- 10. Szennyvízkezelés**
- 11. Csapadékvíz-elvezetés**
- 12. Zöldterület-gazdálkodás**
- 13. Helyi közlekedésszervezés**
- 14. Energiagazdálkodás**
- 15. Talajviszonyok**

1. A települési környezet tisztasága

Annak ellenére, hogy a közterületek tisztaságára, rendezettségére az önkormányzat rendelkezésére álló erőforrásait is figyelembe véve nagy figyelmet fordítunk, e téren további teendők vannak. A megoldásra váró problémák fontossági sorrendjében a szemetelés és a rongálás a meghatározó.

A külterületi illegális hulladéklerakás sajnálatos módon egyre növekvő tendenciát mutat, a kormányhivatal részéről rendszeresen kap önkormányzatunk felszólításokat az elhagyott hulladékok elszállítására vonatkozóan, melyek komoly költségvonzattal járnak. Az utóbbi években pályázati forrásból több, kül- és belterületi közterületet sikerült megtisztítanunk az illegálisan lerakott hulladéktól.

2. Levegőminőség

Bicske településen a környezeti levegő minősége nem kifogásolható. A település területén sem automata, sem manuális légszennyezettségi mérőpont nem üzemel, a legközelebbi automata és

manuális mérőállomás Tatabányán és Tatán található. Ezen adatok Bicske település esetében nem relevánsak. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján a település a 10. számú légszennyezettségi agglomerációba tartozik.

Bicske esetében levegőszennyezés az alábbi tevékenységekből származhat:

- Ipari tevékenységek,
- Lakosság fűtése,
- Közlekedés,
- Bűzzel járó tevékenységek

3. Avar és kerti hulladék égetése

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés b) pontja hatalmazta fel a települési önkormányzatok képviselő-testületeit, hogy rendeletben állapítsák meg a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályokat.

A lakosság véleményét is kérve született meg Bicske Város Önkormányzata Képviselő-testületének 10/2023. (VII. 6.) önkormányzati rendelete az avar és kerti hulladék égetéséről, melyben pénteki napokon 15:00 és 20:00 óra között a megfelelő feltételek teljesülése mellett lehetséges az avar és kerti hulladék égetése.

4. Ipari kibocsátások

Egységes környezethasználati engedéllyel az alábbi vállalkozás rendelkezik Bicske területén: SPAR Magyarország Kereskedelmi Kft. – húsüzem.

A SPAR Kft. húsüzemében 3 technológia (fűtés, gőztermelés, húsfüstölés) üzemel, melyhez 8 db pontforrás kapcsolódik. A pontforrásokon kibocsátott légszennyező anyagok szén-monoxid, nitrogén-oxidok, kén-oxidok, formaldehid, acetaldehid.

5. Lakossági fűtés

A fűtésből származó légszennyezés csak a fűtési szezonban jelentkező légszennyezés. A fűtésből származó emissziókat a légszennyező anyagok közül a kén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok, a szilárd anyag és a korom jellemzi. Bicske településen a fűtés jellemzően földgázzal történik, azonban a rezsíárak emelkedésével együtt nagyobb arányú lett a fatüzeléses kazánok használata. A gáz nagy-középnomású vezeték a Zsámbék átadóállomás felől érkezik a fogadóállomásig. A nyomásszabályozótól középnomáson üzemel az elosztó hálózat. A településen a vezetékes földgázellátást az Opus-Tigáz Zrt. biztosítja. Az ingatlanok gázzal való ellátottsága kb. 80%. A nem gáz fűtésű lakások fűtését vegyes tüzeléssel (szén és fa) oldják meg.

6. Közlekedés légszennyezése

Bicske közigazgatási területén az alábbi utak haladnak át:

- M1 autópálya (Budapest-Hegyeshalom),
- 1. számú Budapest-Tatabánya-Győr-Hegyeshalom elsőrendű főút,
- 8101. számú Biatorbágy-Tatabánya összekötő út,
- 1104. számú Bicske-Zsámbék összekötő út,
- 8126. számú Söréd-Csákvár-Bicske összekötő út,
- 11117. számú Csabdi-Vasztélypuszta bekötő út,
- 11119. számú Bicske bekötő út.

Bicske közigazgatási területén az alábbi vasútvonal halad át:

- 1. számú Budapest-Hegyeshalom-vasútvonal, kétvágányú, villamosított vasúti fővonal, (belterületet érintve).

Az 1. számú vasútvonalon villamos vontatású szerelvények közlekednek, melyek légszennyező hatást jellemzően nem okoznak.

A fent említett országos közutakon a közúti járműforgalom nagysága jelentős, így a közúti közlekedés, mint légszennyező tevékenység időnként okoz érzékelhető légszennyezést.

Az M1 autópálya a belterületet elkerüli kb. 700 m távolságban, így légszennyező hatása a lakóterületek esetében nem érvényesül, azonban az 1. számú főút, a 8101. számú út és a 11119. számú út belterületet is érint.

A 1104. számú és 11117. számú út járműforgalom nagysága is jelentős, a lakóterületre vonatkozó légszennyező hatása kevésbé jelentős.

7. Bűzterhelés

Bicske településen 6 telephelyen történik állattartás.

A külterületen lévő üzemi állattartó telepek a település északi részén találhatók, belterülettől ÉNy-ra 4-5,5 km-re. Csordakút puszta a belterülettől kb. 4,5 km-re, Tükröspuszta kb. 5,5 km-re található. Bűzterhelést okozhat még a településen a Spar Magyarország Kereskedelmi Kft. telephelye (húsüzem). A Kft. a húsüzemre vonatkozóan egységes környezethasználati engedéllyel rendelkezik. A létesítmény Bicske várostól Ny-ra, az M1 jelű autópálya DK-i oldalán, a Bicskei lehajtó és az 1. sz. főút kereszteződésétől kb. 500 m-re nyugatra, az ott kialakított ipari-gazdasági területen helyezkedik el.

Bűzterhelést okozhat még a településen a szennyvíztisztító telep, amely külterületen helyezkedik el, Bicske belterületi határától kb. 250 m-re.

8. Hulladékkezelés

A hulladékgazdálkodás területén jelentős változások történtek a hulladékgazdálkodási törvény módosításával. Ez alapján megszűnt az önkormányzatok hulladékszállítással kapcsolatos hatásköre, azt az állam kizárólagosan a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.-nek adta át.

A szerződött mennyiségen túli hulladék elszállítására a közszolgáltató saját zsákos lehetőséget biztosít, a zsák ára a hulladék kezelésének költségét is tartalmazza.

A város lakóinak az elhasznált akkumulátorok, kiselejtezett hűtőgépek, TV készülékek, számítógépek, lakossági veszélyes hulladékok ártalommentes elhelyezésére időszakosan külön gyűjtést szervez az önkormányzat.

9. Ivóvízellátás

A város vezetékes ivóvízzel való ellátottsága 100 %-os, melyet a FEJÉRVÍZ Zrt biztosít. A lakosság egészséges ivóvízzel történő ellátásának minőségi kontrollja folyamatos, ezt az illetékes hatóságok, valamint a szolgáltató biztosítja. Az ivóvíz vizsgálati eredmények alapján elmondható, hogy a város ivóvízellátása vízminőség tekintetében megfelelő. A helyi kutak és azok vízbázisai a lakott és művelt területeken, illetve azok közelében helyezkednek el, így azok védelméről fokozottan gondoskodni kell. A várost betápláló vezeték korszerűsítésének előkészítését, valamint tartalék betáplálási útvonal kialakításnak előkészítését a FEJÉRVÍZ Zrt-vel közösen megkezdtük, a szükséges megállapodások aláírása pedig már folyamatban van.

10. Szennyvízkezelés

A település csatornázott, a csatornahálózatot az Fejérvíz Zrt. üzemelteti. A szennyvízelvezető rendszeren összegyűjtött szennyvizek befogadója a Bicskén lévő szennyvíztisztító telep, melynek üzemeltetője a Fejérvíz Zrt. Ide kerülnek Bicske, Csabdi és Mány kommunális szennyvizei.

A tisztítási technológia totáloxidációs, eleveniszapos eljárás iszapstabilizációval, nitrifikációval, denitrifikációval, biológiai foszfor eltávolítással. A tisztítótelep kapacitása: 2300 + 100 m³/d (szippantott szennyvíz). A szennyvíztisztító telep helye: Bicske, 0122/1;0121/4 hrsz. ingatlan. A tisztított szennyvizek befogadója a Szent László-patak 42+260 km szelvénye.

Szennyvízelvezető rendszer hossza:

- Gravitációs vezeték: 51904 m

- Nyomóvezeték: 3615 m

Bár a település belterülete 100%-os csatornázottsággal rendelkezik, akadnak még a városban olyan ingatlanok, ahol a szennyvizet jellemzően a talajba szikkasztják, ezzel szennyezve a talajt. A még derítőaknával működő ingatlanok esetében környezetterhelési díjat kell fizetni.

11. Csapadékvíz-elvezetés

A település területe közvetve a Duna vízgyűjtőjéhez tartozik. A felszíni vizek többségének végső befogadója a Szt. László patak.

Az éghajlatváltozáshoz kapcsolódóan egyre többször kell számítani olyan heves, sok esetben lokális csapadéktevékenységre, melyek villám árvizek kialakulását eredményezik a vízfolyásokon. Az elmúlt 15 év alatt négy évben (2005., 2010., 2014., 2020.) fordult elő olyan heves csapadék tevékenység, amely szükségessé tette helyi vízkárelhárítási készülség elrendelését és védekezési tevékenység végzését a Szent László-patak melletti településeken.

Az elmúlt évek helyi vízkár tapasztalatai alapján elmondható, hogy egyes településrészek azért kerültek részlegesen víz alá, mert a belterületi vízelvezető rendszerből befolyó vizeket a befogadó nem tudta fogadni a magas vízszintek miatt, vagy a befogadó kapacitása nem volt elégséges. Komoly problémát okozhat a településeken a külterületről érkező vizek nem megfelelő elvezetése, illetve a vízelvezetés hiánya. Sok esetben a kis átmérőjű keresztvező műtárgyak duzzasztanak vissza olyan mértékben, hogy az káros kiöntést okoz.

A fentiek miatt Bicske Város Önkormányzat Képviselő-testülete vízrendezési tanulmányterv készíttetéséről döntött 2020. év nyarán. Ennek a tanulmánytervnek egy része, a Lucernási-árok vízrendezése, tovább tervezése is megtörtént majd a TOP-2.1.3-16-FE1-2021-00011 számú „Bicske Város csapadékvíz elvezetési feladatok megoldása I. ütem” megnevezésű sikeres pályázat keretében megvalósult.

Állami projekt keretében a Szent László-patak rehabilitációja megvalósult, így a patak települést érintő részein az áradásos elöntések megszűntek.

A települések integrált vízgazdálkodásának, csapadék-vízgazdálkodási rendszerének kialakítása, fejlesztése, környezetbiztonságának növelése, környezeti állapotának javítása, a belterületek ár-, belvív- és helyi vízkár veszélyeztetettségének csökkentése, a felszíni vizeink minőségének javítása, a további környezeti káresemények megelőzése a vizek visszatartása, ezzel a település klímaalkalmazkodási képességének növelése érdekében kiírásra került TOP-PLUSZ-1.2.1-21 számú „Élhető települések” című felhívás, melyre pályázati anyagunk benyújtásra került.

12. Zöldterület-gazdálkodás

Bicske és környéke kellemes, kedvező megjelenésű a zöldterületek tekintetében. A térség zöldfelületi arculatán meghatározó a város körüli nagy kiterjedésű, összefüggő erdőterület. Az erdő nem nyúlik le egészen a településig, közéjük rétek, legelők, szántók ékelődnek. A belterületi zöld felületek általában rendezettek. A családi házas övezeten belüli területek magas zöldfelületi részarányal bírnak, a társasházas beépítés esetén is tágas a zöldfelület. A város 7707,6 ha közigazgatási területéből 588,2 ha a belterület.

13. Helyi közlekedésszervezés

A város közösségi közlekedési kapcsolatai kiválóak, mind vasúton, mind közúton jó megközelíthetőséggel rendelkezik, melyet az Önkormányzattal szerződött helyi buszjárat egészít ki. A település belterületén már csak néhány kisebb forgalmú út nem rendelkezik szilárd burkolattal, az Önkormányzat célja a megfelelő szélességű és burkolatú utak kialakítása.

14. Energiagazdálkodás

A fosszilis energiahordozók használata melletti veszély globálisan a széndioxid kibocsátás okozta felmelegedés, lokálisan a savas esők okozta természeti és korróziós károk, illetve a légszennyezés közvetlen egészségkárosító hatása. Bicskén az ipari üzemek által okozott légszennyezés nem jellemző. A jövő egyértelműen a környezeti szempontból tiszta, ún. megújuló energiaforrások hasznosítása, ezen a téren a legnagyobb előrelépésünk a település közigazgatási területén már engedéllyel rendelkező nagy számú 499kVA teljesítményű napelempark, valamint

egy 5 MW teljesítményű napelempark telepítésének támogatása, melyek elkészültével városunk is hozzájárul a CO₂ kibocsátás csökkentéséhez.

15. Talajviszonyok

Bicskét érinti az Országos Területrendezési Tervben kijelölt kiváló és jó termőhelyi adottságú szántók övezete. Az előbbi övezetbe a kiváló növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek tartoznak, míg utóbbiba a jó növénytermesztési feltételekkel rendelkező szántóterületek. Bicskén legfőképpen a belterület környékén találhatóak az övezetek, hiszen a mezőgazdasági területek is inkább a település ezen részén csoportosulnak.

A település északi felén találhatóak az egykori bauxit- és szénbánya felhagyott meddőhányói és rekultiválatlan területei.

A talaj szennyezése a szennyvízcsatorna hálózatba be nem kötött lakásokból, az itt keletkező szennyvizek helytelen gyűjtéséből, valamint a mezőgazdasági területek túlzott mértékű műtrágyázásából következhet.

Bicske, 2024. december 06.

**Bálint Istvánné
polgármester**